

MEMO van college aan de raad

datum : 21 februari 2012
aan : Gemeenteraad
van : College
onderwerp : betaling gemeentelijke bijdrage Rekervlotbrug
Portefeuillehouder : C. Roem
Inlichtingen bij : P. Korstanje

Aanleiding

- Op initiatief van het college als onderdeel van de actieve informatieplicht

Kernboodschap

- Waar wil het college informatie over verschaffen?

Ons college heeft besloten vooralsnog niet tot betaling over te gaan van de gemeentelijke bijdrage aan de Rekervlotbrug, zijnde € 360.000,- , maar aan te sturen op bestuurlijk overleg hieromtrent met de provincie Noord-Holland.

In 2004 heeft de gemeente met de provincie afgesproken een financiële bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de fietsverbinding over het Noord-Hollands kanaal (Rekervlotbrug). Op dat moment werd er van uit gegaan dat de gemeente hiervoor een subsidie zou ontvangen. De provincie heeft inmiddels verzocht tot betaling van de gemeentelijke bijdrage over te gaan en heeft daarbij laten weten dat de mogelijkheid om het bedrag gesubsidieerd te krijgen inmiddels is verlopen.

Historische achtergrond

De realisatie van een fietsverbinding over het Noord-Hollands Kanaal hangt samen met meerdere dossiers die onderling een samenhang vertonen.

Deze dossiers zijn:

- a. Het dossier “**Berger Benedenbos**”
- b. De aanleg van een **fietsbrug en tunnel** “de Rekervlotbrug”
- c. De aanleg van een **fietsverbinding (fietspad)** tussen de “Rekervlotbrug en de Oosterdijk”
- d. Het project “**Oude Hof**”

a. Het dossier “Berger Benedenbos”

Dit dossier is ontstaan doordat in de eerste nota Ruimtelijke Ordening in 1966 in onze regio twee “sterren” waren opgenomen die aangaven dat in dat gebied een recreatiegebied moest worden ingericht. Naast Geestmerambacht was dat het Berger Benedenbos ten oosten van Bergen. Op grond van deze Planologische Kernbeslissing was de gemeente Bergen verplicht hieraan mee te werken. Op grond hiervan heeft de gemeente gronden in

dit gebied aangekocht met subsidie van Rijk en provincie. Dit heeft geleid tot veel sociaal "oud zeer" in dit gebied (agrariërs moesten hun bedrijf verkopen) dat nu nog voelbaar is. In een volgende Nota Ruimtelijke Ordening is alleen Geestmerambacht aangegeven als recreatiegebied en is Berger Benedenbos geschrapt. Vanaf dat moment was de gemeente eigenaar van de aangekochte gronden die vervolgens jarenlang aan agrariërs zijn verpacht. De gronden die de gemeente in de jaren zestig en zeventig heeft moeten verwerven zijn destijds voor 75 % gesubsidieerd door het Ministerie van CRM en voor 15 % door de provincie Noord-Holland. De gemeente heeft in totaal 109 hectare aangekocht waarvoor het Ministerie f 1,8 miljoen en de provincie f 360.000,-- subsidie hebben verstrekt.

Vanaf 1992 heeft het Ministerie (i.c. LNV) zich ingespannen om de betaalde subsidie terug te vorderen vanwege het feit dat zowel het "Berger Benedenbos" als het "Weiderecreatiegebied" nooit zijn gerealiseerd. Na uitvoerige onderhandelingen tussen de gemeente, de provincie en het Ministerie van LNV (hierna: LNV) is uiteindelijk in november 2000 tussen partijen een overeenkomst gesloten inzake de terugbetaling van subsidies en verkoop van gronden. In deze overeenkomst zijn - voor zover in casu van belang - de volgende bepalingen opgenomen:

- a. De gemeente betaalt aan de Staat een bedrag van f 1.828.185,--.
- b. De gemeente betaalt aan de provincie een bedrag van f 365.637,--.
- c. De gemeente krijgt zowel van de Staat als de provincie een tegemoetkoming voor de door haar gemaakte administratie-, beheer- en projectkosten ten bedrage van f 200.000,--. Deze bedragen worden verrekend met de bedragen als genoemd onder a en b. (artikel 3).
- d. Na gezamenlijk overleg zullen de Staat en de provincie de van de gemeente ontvangen bedragen herinvesteren in de gemeente. Deze herinvestering vindt binnen 4 jaar plaats op voordracht van door de gemeente voorgestelde voorzieningen welke passen binnen de gestelde en nog te stellen beleidskaders van het Ministerie en de provincie met betrekking tot openluchtrecreatie en dienen ten behoeve van voorzieningen voor de opvang van de recreatieve druk.
- e. De gemeente is gehouden de betreffende gronden te verkopen aan BBL voor een prijs van f 5,-- per m².

De bestuurlijke intentie van alle partijen om overeenstemming te bereiken en deze overeenkomst als zodanig aan te gaan, was gebaseerd op de volgende overwegingen:

1. Het Rijk was zich bewust van het feit dat de situatie was ontstaan door een wijziging in het Rijksbeleid.
2. Het Rijk en de provincie erkenden dat er hierdoor een last op de schouders van de gemeente was gelegd (jarenlang beheer en sociale schade) en wilden dit compenseren door iets terug te doen voor het gebied door:
  - a. De beheerkosten van de gemeente te vergoeden.
  - b. Financiële bijdragen te leveren aan voorzieningen in het gebied.
  - c. De aangekochte gronden in te zetten voor landschappelijke en agrarische verbeteringen in de gemeente Bergen (herinrichting Bergen-Egmond-Schoorl).
3. De subsidies moesten worden terugbetaald.
4. De gemeente moest de gronden voor een vastgestelde prijs verkopen aan BBL, maar mocht de opbrengsten houden.

Vanuit deze bestuurlijke intentie is uiteindelijk de overeenkomst van 2000 opgesteld. De huidige situatie is dat de gronden nu eigendom zijn van BBL en het plan bestaat om deze gronden te verkopen. Van kracht is nog steeds het onder punt. 2.c genoemde uitgangspunt betreffende de inzet van de gronden. In de overeenkomst is opgenomen dat de gronden ingezet moesten worden bij de herinrichting BES. Bij de vertegenwoordigers van BBL was deze voorwaarde tot voor kort niet bekend. In het OLGB hebben we als gemeente dit recentelijk nog genoemd.

Ter uitvoering van de overeenkomst heeft de gemeente de verschuldigde bedragen betaald en verder de gronden verkocht aan BBL. De gemeente heeft op 8 en 11 augustus 2003 een brief verzonden aan respectievelijk LNV en de provincie. In deze brieven (die qua inhoud gelijklopend zijn) doet de gemeente voorstellen om het tegoed, te weten f 1.628.185,-- bij LNV en f 165.637,-- bij de provincie, te besteden.

In antwoord op genoemde brief deelt de provincie bij brief van 25 november 2003, nummer 2003-31769 mede, dat het tegoed van de gemeente volgens hun gegevens €78.660,-- bij de provincie en €775.326,-- bij het Rijk bedraagt. De provincie heeft bij deze brief ingestemd met:

1. het besteden van €360.000, -- van het tegoed aan de realisatie van de brug en de tunnel die onderdeel zijn van de fietsverbinding van het HAL-gebied met de kust;
2. het besteden van het resterende deel van het tegoed, bijna €494.000,-- aan het project het Oude Hof.

De provincie stelt daarbij nog vast dat door uitvoering van deze beide projecten het tegoed volledig en conform de overeenkomst van "augustus" 2000 wordt besteed.

b. Het dossier "Rekervlotbrug"

De plannen voor realisatie van dit kunstwerk zijn het initiatief van de provincie en bedoeld om een betere recreatieve verbinding te creëren tussen het gebied rondom Geestmerambacht en de kuststreek. Het plan is geheel voorbereid en uitgevoerd door de provincie. De brug is inmiddels gereed, maar wegens technische mankementen nog niet in bedrijf.

Voor de realisatie heeft de provincie de aanliggende gemeenten (Bergen, Alkmaar en Langedijk) om een bijdrage gevraagd. Zoals vermeld heeft Bergen richting provincie aangegeven dat haar bijdrage ten laste komt van het tegoed uit het Berger Benedenbos, hetgeen door de provincie is geaccordeerd.

De wijze waarop e.e.a. financieel afgewikkeld zou moeten worden (bijvoorbeeld interne overboeking rijk-provincie van het tegoed) is op dat moment door de provincie niet aangegeven.

Bij brief van 31 januari 2005 heeft de provincie een aantal afspraken vastgelegd die in een overleg tussen gedeputeerde C. Mooij en wethouder G. Valk zijn gemaakt in een gesprek op 23 december 2004. In deze brief wordt gesteld dat de gemeente een gedeelte van het tegoed inzet voor een gemeentelijke bijdrage van €360.000,-- aan de kunstwerken die de Kanaaldijk met de (toekomstige) parallelweg langs de N9 verbinden.

Bij brief van 8 november 2005 deelt de gemeente de provincie mede dat pas in het tweede of derde kwartaal van 2006 de benodigde besluiten over de besteding van het subsidiebedrag ad €360.000,-- aan de realisatie van een fietsbrug, tunnel en fietspad, welke onderdeel zijn van de te realiseren fietsverbinding van het HAL-gebied met de kust, kunnen worden genomen en dat er begin 2007 gestart kan worden met de aanleg. In verband daarmee verzoekt de gemeente om aan te geven of er een uiterste datum is ten aanzien van de aanspraak op het tegoed.

Bij brief van 17 maart 2006, kenmerk 2006-15228 e.e.a. in antwoord op een brief van de gemeente van november 2005; deelt de provincie de gemeente mede, dat de provincie besloten heeft de gemeente uitstel te verlenen tot begin 2007. In deze brief is verder gesteld dat de gemeente verplicht is een aanvraag tot subsidievaststelling in te dienen binnen drie maanden na afloop van de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend.

Bij brief van 24 november 2006 heeft de gemeente wederom verzocht om uitstel voor de realisering van het project en de besteding van het subsidietegoed van € 360.000,-- en wel tot uiterlijk december 2008.

Bij brief van 24 april 2007, kenmerk 2007-22970 deelt de provincie de gemeente mede, dat de gemeente uitstel wordt verleend tot 1 januari 2009. In deze brief wordt verder nog medegedeeld dat de provincie van de gemeente verwacht dat uiterlijk 1 april 2009 een verzoek tot vaststelling van de subsidie, voorzien van een inhoudelijk en financieel verslag wordt ingediend bij de provincie. In het archief zijn geen documenten aangetroffen waaruit blijkt dat de gemeente binnen deze termijn een aanvraag heeft ingediend tot vaststelling van de subsidie.

De gemeente heeft naar alle waarschijnlijkheid binnen de gestelde termijn van 1 april 2009 geen aanvraag ingediend tot vaststelling van de subsidie. De vraag is of dit de gemeente wel kan worden toegerekend aangezien de werkzaamheden betreffende de fietsbrug en -tunnel immers niet door de gemeente zijn uitgevoerd.

De provincie heeft in april 2011 een factuur verzonden aan de gemeente voor de betaling van een bedrag van € 360.000,-- (zonder BTW). In deze factuur verwijst de provincie naar het raadsbesluit van 28 november 2006 en een brief van 31 juli 2003.

c. Het dossier aanleg Fietspad Oosterdijk-Kanaaldijk

Dit fietspad verbindt de Oosterdijk met de Kanaaldijk en de Rekervlotbrug. Dit fietspad is eigendom van de gemeente Bergen en ook aangelegd door de gemeente Bergen. Voor aankoop van de gronden en aanleg van dit fietspad is door de gemeente subsidie aangevraagd bij de provincie.

Bij brief van 20 februari 2006 deelt de provincie mee dat zij bereid is om de gemeentelijke bijdrage voor het fietspad tussen de toekomstige parallelweg langs de N9 en de aansluiting op de Baakmeerdijk/Oosterdijk over een lengte van circa 650 m², waarvan de kosten waren geraamd op een bedrag van € 188.800,-- voor te financieren en wel tot uiterlijk 31 december 2008.

Bij besluit van 28 november 2006 heeft de raad een besluit genomen voor het beschikbaar stellen van een investeringskrediet van € 250.000,-- voor de aanleg van het fietspad aansluitend op de fietsbrug/-tunnel N9.

In latere correspondentie met de provincie is de subsidieafwikkeling afgerond. De gemeente heeft voor de aanleg van het fietspad subsidie ontvangen. Nog niet afgerond is de overdracht van gronden naar de gemeente.

d. Het dossier "Oude Hof"

Voor dit project is subsidie verleend door de provincie in twee delen. Subsidie op het gebied van recreatie en toerisme en op het gebied van de natuur en cultuur.

Op basis van deze toezeggingen is het plan ontwikkeld en gestart.

Het tweede deel van de subsidie is recentelijk ingetrokken, waardoor het project niet kan worden afgerond op een wijze zoals aanvankelijk de bedoeling was. Uw raad is hierover geïnformeerd middels een memo d.d. 6 december 2011.

Nog open staat het verzoek van de gemeente aan de provincie inzake een subsidie voor het Oude Hof ten bedrage van € 78.660,--. Bij brief van 13 november 2008, heeft de provincie de gemeente mede gedeeld, dat er nog een subsidie ten bedrage van € 78.660,-- open staat die is verleend in verband met het tegoed van de gemeente Bergen bij provincie en Rijk, samenhangend met de afspraken uit 2000 en 2003. Bij brief van 9 december 2008

heeft de gemeente in antwoord op deze brief een aanvraag tot subsidievaststelling ingediend ten behoeve van het project "herinrichting Oude Hof". Deze aanvraag betrof een bedrag van totaal €31.523,-. De gemeente heeft verzocht om het resterende deel van het tegoed ad €47.137,- open te laten staan totdat de werkzaamheden in het Oude Hof zijn afgerond. De provincie heeft de ontvangst van de aanvraag van de gemeente bevestigd, maar heeft nog geen uitsluitsel gegeven over de afhandeling

Contact gedeputeerde Post

Portefeuillehouder Roem heeft naar aanleiding van het bovenstaande contact gezocht met gedeputeerde Post. Op 15 februari heeft gedeputeerde Post laten weten dat volgens de overeenkomst uit 2000 de gemeente Bergen vóór november 2004 een voorstel moest doen voor de herinvestering van het subsidiegeld dat oorspronkelijk voor het project Benedenbos was bedoeld. De gemeente heeft dit in optiek van de provincie nagelaten.

Het grootste gedeelte van de subsidie zou uit de Subsidieregeling Gebiedsgericht Beleid (thema: vergroting recreatieve bereikbaarheid) komen. Deze subsidieregeling (op basis van bestuursovereenkomst tussen Rijk en PNH), zo geeft mevrouw Post aan, is niet meer geldig. Dit is in verschillende correspondentie gecommuniceerd naar de gemeente.

Verder geeft gedeputeerde Post aan dat er ambtelijk gezocht wordt naar subsidiemogelijkheden. Hierover ontvangt zij binnenkort een voorstel.

Conclusie

In het contract van november 2000 met provincie en Rijk is de bepaling opgenomen dat de herinvestering van de teruggevorderde subsidiegelden plaats zou vinden binnen 4 jaar. De gemeente heeft nadien bij LNV geen verzoek ingediend om deze termijn te verlengen. De provincie heeft de gemeente in een later stadium ten aanzien van het subsidietegoed ten bedrage van €360.000,- een termijn gesteld voor het indienen van een aanvraag. De gemeente heeft, voor zover het zich laat aanzien, nagelaten binnen de genoemde termijn een aanvraag ter zake in te dienen dan wel uitstel te vragen voor het indienen van deze aanvraag.

Echter, op grond van de voorgeschiedenis van de vier genoemde dossiers en dan met name de genoemde bestuurlijke intentie die heeft geleid tot het aangaan van de overeenkomst van november 2000, wordt de betaling van de gemeentelijke bijdrage van €360.000,- voor realisatie van de Rekervlotbrug op dit moment niet wenselijk geacht. De bijdrage aan de Rekervlotbrug is immers - zoals hiervoor aangegeven - gekoppeld aan de andere dossiers, die naar ons oordeel nog niet zijn afgerond.

Er staan namelijk nog vragen open en er zijn nog mogelijkheden voor bestuurlijke openingen bij provincie en rijk die nog niet benut zijn. Op bestuurlijk vlak zal er duidelijkheid moeten komen over de punten:

- a. Wat is er exact gebeurd met het bedrag van het tegoed, € 775.326,- bij LNV en € 78.660,- nadat de overeenkomst in 2000 werd afgesloten?
- b. Hoe wordt het dossier fietspad Oosterdijk- Kanaaldijk afgerond?
- c. Hoe gaan we verder om met het Oude Hof, welke rol kunnen Rijk en provincie hierin spelen?
- d. Hoe wordt omgegaan met de verkoop van de gronden die in het bezit zijn van BBL en hoe wordt hierbij het overeengekomen uitgangspunt dat deze gronden worden ingezet voor landschappelijke en agrarische verbeteringen in het gebied ingevuld?

Ons college heeft daarom besloten eerst bestuurlijk overleg te hebben met de provincie en indien nodig het Rijk, waarbij weer aangehaakt wordt aan de bestuurlijke intentie die in 2000 heeft geleid tot de overeenkomst. In ieder geval zal besproken worden dat de intentie bestond en bestaat om

de vier samenhangende dossiers zodanig af te ronden dat dit voor de gemeente, gezien de aanleiding en de voorgeschiedenis, geen nadelig resultaat oplevert.

Tegelijkertijd wordt intern een onderzoek gestart, zoals bedoeld in art. 213a van de Gemeentewet naar de gang van zaken met betrekking tot het dossier Rekervlotbrug, met als doel verbetermaatregelen te formuleren voor de toekomst waar het gaat om het monitoren van ontvangen subsidiebeschikkingen. De gemeente heeft om dit type onderzoek mogelijk te maken in 2003 de "Verordening voor periodiek onderzoek door college naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door het college gevoerde bestuur van de gemeente" vastgesteld.

Relatie met jaarrekening

Het werk aan de Rekervlotbrug is al uitgevoerd, dus zijn wij als gemeente Bergen uiteindelijk onze bijdrage van € 360.000 verschuldigd. Dit is verwerkt in de concept-jaarrekening 2011. Echter, de door ons geraamde subsidie-inkomst is op grond van het voorzichtigheidsbeginsel in de concept-jaarrekening 2011 niet verwerkt. Als partijen er in overleg niet uitkomen en wij nemen wèl de subsidie-inkomst op in de concept-jaarrekening 2011 hebben wij volgens onze accountant een fout in de jaarrekening, namelijk een niet te innen subsidie. Indien vóór het definitief worden van de jaarrekening 2011 de provincie instemt met een (gedeeltelijke) subsidie-bijdrage zullen wij dat alsnog in de concept-jaarrekening 2011 aanpassen.

Nader informeren raad

Uw raad wordt geïnformeerd over de voortgang en de resultaten van het bestuurlijk overleg en de resultaten van het intern onderzoek.